

Memo

Kenmerk : 1771589/1836197
Aan : Gemeenteraad
Van : Het college van burgemeester en wethouders
Datum : 15 november 2023
Onderwerp : Subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie
Afschriften voor :

Samenvatting

Het college heeft de Subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie vastgesteld. Deze treed in werking vanaf 1 januari 2024. Deze regeling beschrijft de voorwaarden waaronder kinderopvangorganisaties subsidie kunnen aanvragen voor voorschoolse educatie voor peuters met een VVE-indicatie, peuteropvang voor peuters van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en voor het ontwikkelen van aanbod voor peuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

Inleiding

De gemeente heeft twee taken in de peuteropvang, waarvan de eerste een wettelijke verplichting is:

1. Zorg dragen voor voldoende aanbod van voorschoolse educatie (VE) voor peuters met een (dreigende) ontwikkelingsachterstand. Het consultatiebureau geeft hiervoor een indicatie af en de gemeente subsidieert het aanbod van VE. Het gaat om 16 uur (4 dagdelen) per VE-peuter per week. Deze 16 uur is wettelijk vastgelegd.
2. Peuteropvang ook financieel mogelijk te maken voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Het gaat om 8 uur (2 dagdelen) per peuter per week.

Hiervoor hebben wij een regeling opgenomen in de Verordening Sociaal Domein Meppel. Deze regeling is echter verouderd en niet meer actueel. Bovendien is de werkwijze die bij deze regeling hoort administratief onnodig intensief voor zowel de gemeente als de kinderopvangorganisaties. De nieuwe subsidieregeling maakt een efficiëntere en effectievere werkwijze mogelijk.

Voor de twee taken ontvangt de gemeente twee verschillende uitkeringen. Voor VE-peuters is dat het zogenaamde onderwijsachterstandenbudget (OAB-budget). Dit is een specifieke, geoormerkte uitkering. Voor de besteding van dit budget wordt steeds een vierjarenplan gemaakt. Dit plan is op 27 juni 2023 vastgesteld door het college voor de periode 2023-2026 en volgt de lijn die in de jaren daarvoor is gevolgd.

Voor het stimuleren van deelname aan peuteropvang door peuters wiens ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag ontvangt de gemeente een decentralisatieuitkering. Peuteropvang is voor deze gezinnen namelijk prijzig omdat zij geen kinderopvangtoeslag ontvangen. Om ook deze gezinnen te stimuleren hun peuters deel te laten nemen aan peuteropvang, kan de gemeente een (subsidie)regeling instellen. In de meeste gemeenten, waaronder Meppel, betekent dit dat we een vergoeding bieden die gelijk is aan de (inkomensafhankelijke) kinderopvangtoeslag die het gezin zou ontvangen als het wel recht had op kinderopvangtoeslag. De decentralisatieuitkering voor deze

doelgroep is niet geoormerkt. Het bedrag wordt deels ingezet voor peuteropvang en gaat deels naar de algemene middelen.

De nieuwe subsidieregeling beschrijft zowel inhoudelijk als financieel de uitgangspunten rond het peuteraanbod in de gemeente Meppel.

Belangrijkste uitgangspunten

De subsidieregeling verlaagt de administratieve lasten

Op dit moment verleent de gemeente Meppel subsidie door middel van een beschikking per kind. Kinderopvangorganisaties factureren maandelijks de kosten aan de gemeente. In het nieuwe model vragen de kinderopvangorganisaties jaarlijks een subsidiebedrag aan gebaseerd op het verwachte aantal peuters dat recht heeft op subsidie. Na afloop van het kalenderjaar wordt het verschil verrekend. Dit verlaagt de administratieve lasten aanzienlijk.

De subsidieregeling biedt meer overzicht en duidelijkheid

Door te werken met een subsidie en afrekening per kalenderjaar hebben we meer overzicht. We moeten de besteding van het geld ook per kalenderjaar verantwoorden aan het rijk. De gemeente heeft met deze werkwijze bovendien aan het begin van het jaar al helder hoeveel geld ongeveer aan de peuteropvang wordt besteed en welk deel van de rijksuitkering beschikbaar is voor andere projecten.

De nieuwe financiële rekenregels doen een beroep op de verantwoordelijkheid van ouders

Op dit moment betalen ouders van VE-peuters over 2 dagdelen een inkomensafhankelijke eigen bijdrage en over de andere 2 dagdelen betalen ze niets. In de nieuwe regeling betalen ouders voor alle 4 dagdelen een eigen bijdrage naar draagkracht. Dit betekent dat ouders in de gemeente Meppel die 16 uur peuteropvang afnemen altijd hetzelfde bedrag betalen, ongeacht of hun kind naar reguliere peuteropvang of VE-peuteropvang gaat en of ze wel of geen recht hebben op kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst. Gezinnen met een laag inkomen (maximaal 120% van de bijstandsnorm) komen we tegemoet door aan hen geen eigen bijdrage te vragen. Voor deze groep ouders verandert er niets met de nieuwe subsidieregeling.

Ouders die meer dan 120% van de bijstandsnorm aan inkomen hebben gaan met ingang van deze regeling een hogere eigen bijdrage betalen. Deze eigen bijdrage is inkomensafhankelijk en gaat dus uit van de financiële draagkracht van ouders. Het is mogelijk dat zij om deze reden zullen besluiten hun kind geen VE-peuteropvang of minder dan de gewenste 16 uren te laten volgen. Als gemeente vinden we het belangrijk dat zoveel mogelijk kinderen gebruik maken van peuteropvang en VE-peuteropvang. Er zijn op dit moment, in de huidige situatie, geen signalen dat geld een bezwaar is om deel te nemen aan VE. Vanaf 1 januari 2024 gaan we het VE-aanbod veel intensiever en betrouwbaarder monitoren. We kunnen in 2024 dan ook expliciet onderzoeken of geld een reden is voor ouders om geen VVE gaan te volgen of minder uren af te nemen. Als dit het geval blijkt te zijn, heroverwegen we het beleid en de subsidieregeling. Wanneer een eigen bijdrage voor inwoners een onoverkomelijk obstakel is en (meer) peuteropvang noodzakelijk is, kan de eigen bijdrage binnen bepaalde kaders vergoed worden vanuit een Sociaal Medische Indicatie.

De hogere eigen bijdrage van draagkrachtige gezinnen is geen bezuiniging. Het volledige onderwijsachterstandenbudget wordt ingezet voor de doelgroep. Onder andere besteden we de komende planperiode meer aandacht en geld aan het

verhogen van de kwaliteit van VVE in groep 1 en 2 van de basisschool. Daar is volgens het veld nog winst te behalen.

De voorgestelde tarieven en inhoudelijke lijn zijn acceptabel voor de kinderopvangorganisaties

We zijn afhankelijk van de kinderopvangorganisaties voor een aanbod van kwalitatief goede VE-peuteropvang en reguliere peuteropvang. Hun medewerking is dus essentieel. Zij zijn veelvuldig geconsulteerd bij het opstellen van de subsidieregeling. Dit geldt ook voor het consultatiebureau, iCare, die de VVE-indicaties afgeeft.

Een vroege signalering van een ontwikkelingsvoorsprong kan problemen in de peuteropvang en op school voorkomen

Nieuw in de subsidieregeling is een (zeer) kleine subsidie voor peutergroepen die zich bekwamen op het begeleiden van peuters met een ontwikkelingsvoorsprong. Op dit moment is er relatief weinig peuteraanbod in de gemeente Meppel met veel kennis over en ervaring met deze doelgroep. Er zijn echter signalen vanuit andere organisaties dat zelfs peuters soms al uitvallen op de peuterspeelzaal omdat zij door hun ontwikkelingsvoorsprong geen passend aanbod krijgen. Ook zien wij dat de groep hoogbegaafden oververtegenwoordigd is bij de kinderen die uitvallen in het onderwijs. Een vroege signalering en overdracht van deze signalen naar het basisonderwijs is belangrijk om de kans op een goede schoolgang te vergroten. Het opleiden van medewerkers zal hier een groot verschil in maken. De subsidie is bedoeld voor het verlagen van de drempel voor kinderopvangorganisaties om in te zetten op scholing en passende materialen.

De Adviesraad Sociaal Domein heeft advies uitgebracht

Dit is als bijlage toegevoegd. Het belangrijkste aandachtspunt is flexibiliteit van de gemeente in voorkomende gevallen. Dit is iets wat we zeker al doen en ook met de nieuwe subsidieregeling zullen voortzetten. Ter illustratie: bij uitzondering staan wij het toe dat kinderen eerder dan 2,5 jaar starten met een VE-programma of dit nog enkele maanden na de vierde verjaardag blijven volgen. Wanneer een eigen bijdrage onoverkomelijk is voor ouders en (meer) deelname aan (VE-)peuteropvang noodzakelijk is, kunnen we dit bedrag onder bepaalde voorwaarden vergoeden vanuit een Sociaal Medische Indicatie. Dit is altijd maatwerk waarbij we korte lijntjes hebben met het consultatiebureau en de kinderopvangorganisaties.

Bijlage

1. Advies van Adviesraad Sociaal Domein